

**T e
x t**

guia didàctica

**Quaderns
d'eficàcia lectora**

**M. DOLORS LÓPEZ
MONTSE SABÉ**

Índex

Introducció	5
Què és llegir?	5
La comprensió lectora	5
La velocitat lectora	6
El Projecte Lectogrup	7
Què vol dir "Lectogrup"?	7
Descripció del material	7
Metodologia dels Lectogrup	10
Metodologia d'una sessió de treball	11
Com es treballen els exercicis de gimnàstica ocular?	11
Com es treballen les estratègies de comprensió lectora?	12
Com es treballen les activitats d'agilitat visual?	13
La sessió d'avaluació	13
Les estratègies de comprensió lectora	15
Les activitats d'agilitat visual	16
Els exercicis de gimnàstica ocular	17
L'avaluació	19
Avaluació inicial per fer grups flexibles d'alumnes	19
Avaluació inicial per a un Lectogrup format	19
Avaluació formativa	20
Avaluació final	21
Exemples de proves d'eficàcia lectora per a l'avaluació	
Lectogrup blau	22
Lectogrup groc	26
Lectogrup verd	30
Lectogrup vermell	34
Lectogrup lila	38
Registres dels resultats de les proves inicial i final	
Lectogrup blau	42
Lectogrup groc	43
Lectogrup verd	44
Lectogrup vermell	45
Lectogrup lila	46
Fulls de seguiment	
Lectogrup blau	47
Lectogrup groc	48
Lectogrup verd	49
Lectogrup vermell	50
Lectogrup lila	51
Fulls de valoració	
Lectogrup blau	52
Lectogrup groc	53
Lectogrup verd	54
Lectogrup vermell	55
Lectogrup lila	56

Introducció

Què és llegir?

Llegir és, bàsicament, entendre i comprendre, i en aquest acte hi ha un fort component mecànic. Podem dir que un **lector eficaç** és aquell que llegeix ràpidament, comprèn allò que llegeix, adapta la velocitat i la comprensió lectora al tipus de text que llegeix i a la intenció per la qual llegeix i, a més, recorda bé allò que ha llegit. Per als alumnes, el fet de comprendre ha d'implicar reflexió i interacció social. Aquesta interacció ha de servir per facilitar la comprensió, la metacognició i l'organització dels mitjans.

Per formar lectors crítics hem de donar a l'acte de llegir una intenció comprensiva i comunicativa provocant controvèrsia a través de situacions diferents, variades i funcionals que motivin els alumnes. Així, per aconseguir avançar en els continguts implícits de la lectura hem d'incidir en la **comprensió** i en la **velocitat lectores**.

Els objectius finals són millorar, d'una banda, la **velocitat lectora** mitjançant l'exercitació de l'**agilitat visual** i la **gimnàstica ocular** i, de l'altra, la **comprensió lectora** mitjançant l'adquisició d'**estratègies** que ajudaran a augmentar l'**eficàcia lectora** i a despertar o refermar el plaer per la lectura. Un lector eficaç també gaudeix de la pròpia lectura.

La comprensió lectora

Hi ha diversos tipus de comprensió lectora:

- ▶ La *literal*, és a dir, la que permet captar tot el que diu explícitament el text.
- ▶ La *reorganitzativa*, és a dir, la que permet reorganitzar la informació a base d'esquemes, resums, reordenacions...
- ▶ La *inferencial*, és a dir, la que permet treure deduccions i plantejar hipòtesis que es confirmen o canvien a mesura que llegim.
- ▶ La *crítica*, és a dir, la que permet al lector fer-se preguntes i qüestionar-se les informacions rebudes.

Aquests tipus de comprensió no es donen espontàniament, sinó que cal la intervenció del mestre o de la mestra, els quals han de tenir en compte les capacitats individuals de cada alumne/a i la manera com es desenvolupen.

Hi ha factors que faciliten (o impedeixen) una bona comprensió lectora, per exemple:

- La possibilitat de descodificar adequadament.
- La claredat, la coherència i el coneixement de l'estructura d'un text.
- Els coneixements previs de cada alumne/a.
- Les estratègies que fa servir l'alumne/a.

La velocitat lectora

La velocitat lectora ve donada per la rapidesa amb què la ment pot captar allò que els ulls veuen. Per aconseguir una rapidesa lectora cal dominar habilitats de descodificació i de comprensió. Tenir una velocitat lectora alta serveix de poca cosa si no va acompanyada d'una bona comprensió.

La velocitat lectora es pot entrenar a partir de:

- ▶ **Exercicis de gimnàstica ocular.** Tenen com a objectiu entrenar els ulls per adquirir més habilitat a l'hora de moure'ls.
- ▶ **Activitats d'agilitat visual.** Tenen com a objectiu millorar l'atenció, la memòria i la percepció visual, cosa que afavorirà el procés d'identificació global i de retenció.

La comprensió i la velocitat han d'anar sincronitzades. Un bon lector llegeix amb rapidesa i comprèn bé allò que llegeix.

Per a què serveixen els exercicis de gimnàstica ocular?

L'acte lector és un procés fisiològic en què l'ull treballa captant ones lluminoses i el cervell processa la informació obtinguda. Durant la lectura, els moviments dels ulls són discontinus; els ulls es mouen a salts sobre les línies d'un text imprès i es van aturant. És durant aquestes detencions o fixacions dels ulls quan es llegeix. Aquestes detencions no són regulars, varien en nombre i durada. Així doncs, la gimnàstica ocular pretén desenvolupar una certa disciplina encaminada a aconseguir una efectivitat més gran.

Per aconseguir una millor eficàcia lectora cal disminuir els punts de fixació. Això és possible augmentant el camp visual de l'ull, és a dir, que en una sola fixació l'alumne/a pugui percebre el màxim nombre de paraules o signes. També cal evitar moviments dels ulls innecessaris, com ara moviments de regressió o verificació (tornem a llegir allò que ja s'ha fet) o moviments de rectificació (moviments de retorn per un ajustament defectuós del punt de fixació que no permet percebre correctament les paraules).

Però l'eficàcia i la facilitat lectores també van acompanyades d'altres condicions: es tracta d'aconseguir una lectura visual, és a dir, que la lectura sigui un circuit que va de l'ull a la ment. Es tracta, en definitiva, de comprendre amb els ulls mitjançant una tècnica ràpida, precisa i eficaç. Per això cal evitar interferències que facin la lectura més lenta. La vocalització que acompanya la lectura silenciosa, el moviment dels llavis (labialització) o la subvocalització (petites vibracions de les cordes vocals) resten efectivitat a la lectura, ja que en el procés lector hi intervenen altres elements, com ara el treball de les cordes vocals, els músculs del coll, la cara, els llavis, i això fa que el cervell doni més ordres i rebi més informació. Es tracta de simplificar al màxim el circuit ull-cervell.

Les làmines que componen la gimnàstica ocular pretenen, precisament, això: potenciar una disciplina ocular, treballar la memòria i la retenció i incrementar el camp visual de l'alumnat per tal d'augmentar la velocitat lectora. D'aquí la importància de fer totes les sessions de gimnàstica ocular segons la seva progressió de dificultat, ja que es treballaran una sèrie de capacitats bàsiques del tot necessàries per augmentar la velocitat.

El Projecte Lectogrups

Què vol dir “Lectogrups”?

Lectogrups és un projecte pensat per treballar i millorar l'**eficàcia lectora** (és a dir, la **comprensió** i la **velocitat lectores**) dels nens i nenes des de segon de primària fins a sisè de primària amb l'objectiu d'aconseguir lectors competents.

Els avantatges d'aquest projecte són els següents:

- ▶ Permet l'intercanvi entre mestre-alumnes i alumnes-alumnes.
- ▶ Treballa una gran diversitat de tipologies de text (notícies, textos literaris, instruccions, definicions enciclopèdiques...).
- ▶ Es pot fer servir paral·lelament a qualsevol altra actuació que s'estigui portant a terme a classe.
- ▶ Permet una agrupació flexible dels alumnes, és a dir, permet agrupar els/les alumnes d'acord amb les seves competències comprensives independentment del curs en què es trobin.
- ▶ Permet aconseguir un millor rendiment de l'alumne/a en totes les àrees, ja que la comprensió lectora és la pedra de toc de qualsevol disciplina.

Cal considerar, a més, que es tracta d'un material que s'ha anat revisant i adaptant al llarg de gairebé deu anys d'experimentació.

Descripció del material

El **Projecte Lectogrups** es compon de cinc quaderns corresponents a cinc nivells de dificultat diferents. Cada quadern s'identifica amb un color seguint la correspondència següent:

Lectogrup blau:
nivell d'iniciació

Lectogrup groc:
nivell de progressió

Lectogrup verd:
nivell intermedi

Lectogrup vermell:
nivell avançat

Lectogrup lila:
nivell molt avançat

Es recomana començar amb el Lectogrup blau o d'iniciació quan l'alumne/a tingui la competència lectora necessària per acomplir la proposta. Això acostuma a passar a segon curs de primària o, fins i tot en alguns casos, a primer.

Cada quadern o Lectogrup conté **7 blocs de treball** i cada bloc té **4 sessions** (3 sessions de treball i 1 sessió d'avaluació). L'estructura de cada sessió d'un mateix bloc és idèntica, però varien la metodologia i el grau d'autonomia que tenen els/les alumnes a l'hora d'enfrontar-s'hi.

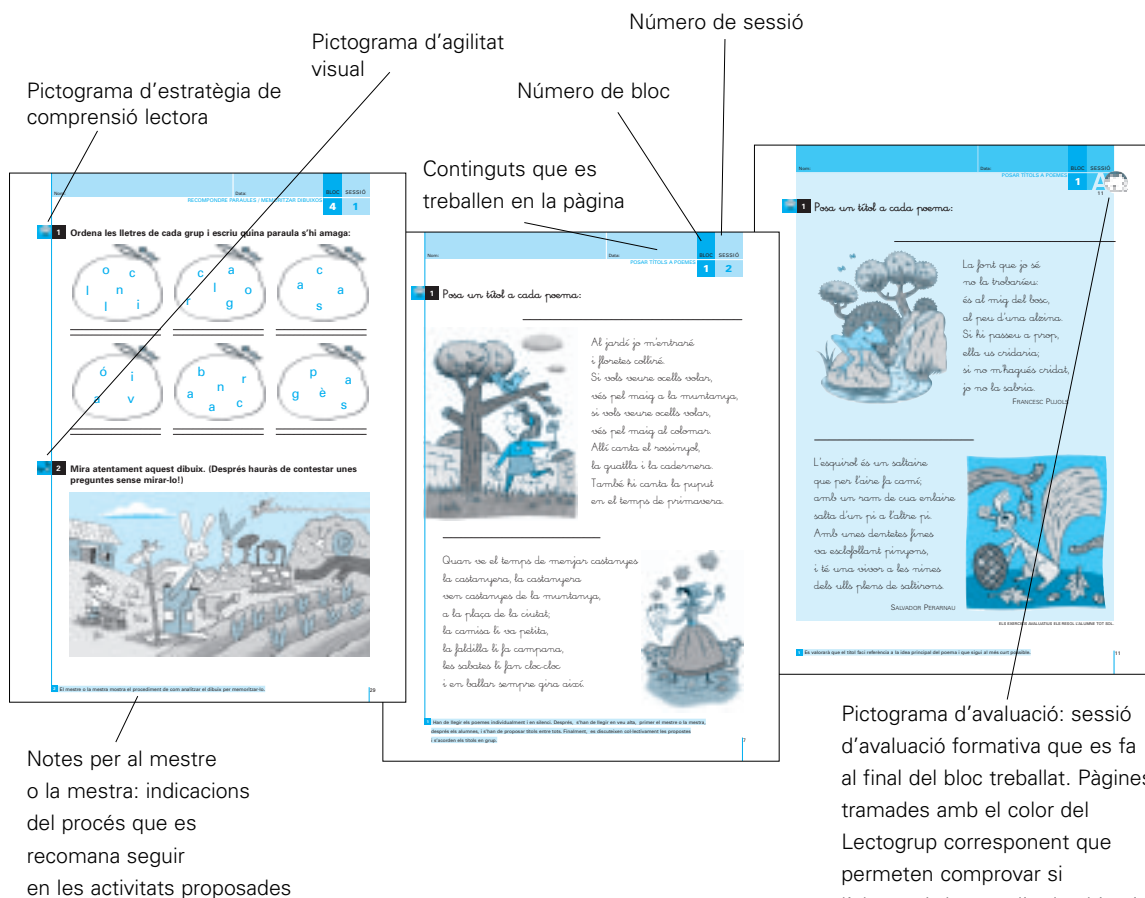
A cada sessió es treballen tres tipus d'activitats, identificades amb un pictograma:

A Estratègies de comprensió lectora. El pictograma que les identifica és . Es tracta d'activitats que donen recursos als alumnes perquè entenguin millor el que llegeixen.

B Activitats d'agilitat visual. El pictograma que les identifica és . Es tracta d'activitats pensades per millorar la memòria, l'atenció i la percepció visuals. (En tenen tots els quaderns menys el Lectogrup lila.)

C Exercicis de gimnàstica ocular. El pictograma que els identifica és . Es tracta d'activitats pensades per facilitar l'atenció visual i millorar la mobilitat ocular. Aquests exercicis es troben al final de cada quadern, i es fan a partir de les làmines que trobareu en el CD d'aquesta guia didàctica en format pdf. (En tenen tots els quaderns menys el Lectogrup lila.)

Els elements de cada bloc de treball són els següents:

The diagram illustrates the structure of a workbook page, divided into three examples:

- Page 1 (Left):** Features a 'Pictograma d'estratègia de comprensió lectora' (lightbulb icon) and a 'Pictograma d'agilitat visual' (number 7 icon). It includes a 'Número de sessió' (1) and 'Número de bloc' (4). The main content is an activity: '1. Ordena les lletres de cada grup i escriu quina paraula s'hi amaga:' followed by groups of letters in circles. Below it is a drawing of a village with a rabbit and a pig, with a 'Notes per al mestre o la mestra' section.
- Page 2 (Middle):** Features a 'Pictograma d'agilitat visual' (number 7 icon). It includes a 'Número de sessió' (1) and 'Número de bloc' (2). The main content is an activity: '1. Posa un títol a cada poema:' followed by a poem about a girl and a tree, and another poem about chestnuts.
- Page 3 (Right):** Features a 'Pictograma d'avaluació' (lightbulb icon). It includes a 'Número de sessió' (1) and 'Número de bloc' (1). The main content is an activity: '1. Posa un títol a cada poema:' followed by a poem about a fox and a tree, and another poem about a squirrel.

BLOC 1						BLOC 2					
Sessió 1						Sessió 2					
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	25	26	27	28	29	30

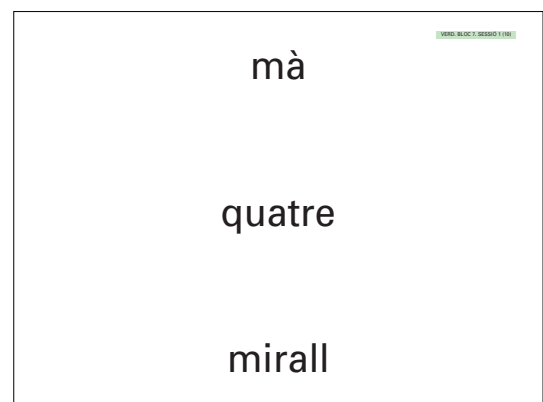
Graella autoavaluativa que l'alumne/a ha de completar reproduint les làmines corresponents a un bloc i una sessió determinats segons les ordres del mestre o la mestra

Fuill de control de gimnàstica ocular del lectgrup blau

Sessió	Data	Làmines	Exercicis correctes											
BLOC 1	1	Tres lletres i/o nombres manuscrita												
	2	Tres lletres i/o nombres manuscrita												
	3	Tres lletres i/o nombres manuscrita												
BLOC 2	1	Tres lletres i/o nombres en fitxa d'impressió												
	2	Tres lletres i/o nombres en fitxa d'impressió												
	3	Tres lletres i/o nombres en fitxa d'impressió												
BLOC 3	1	Dues paraules monosíl·labiques manuscrites												
	2	Dues paraules monosíl·labiques manuscrites												
	3	Dues paraules monosíl·labiques manuscrites												
BLOC 4	1	Dues paraules monosíl·labiques en fitxa d'impressió												
	2	Dues paraules monosíl·labiques en fitxa d'impressió												
	3	Dues paraules monosíl·labiques en fitxa d'impressió												
BLOC 5	1	Dues síl·labes en fitxa d'impressió												
	2	Dues síl·labes en fitxa d'impressió												
	3	Dues síl·labes en fitxa d'impressió												
BLOC 6	1	Dues paraules polisíl·labiques en fitxa d'impressió												
	2	Dues paraules polisíl·labiques en fitxa d'impressió												
	3	Dues paraules polisíl·labiques en fitxa d'impressió												
BLOC 7	1	Tres elements combinats (lletres, nombres, paraules)												
	2	Tres elements combinats (lletres, nombres, paraules)												
	3	Tres elements combinats (lletres, nombres, paraules)												

Graella de control de l'apartat de gimnàstica ocular

Exemples de làmines de gimnàstica ocular

Metodologia dels Lectogrupos

Com ja hem avançat, treballar amb aquest projecte permet agrupar els/les alumnes segons el seu nivell de competència lectora. Aquesta flexibilitat té com a objectiu atendre millor la diversitat a l'escola i afavorir que cada alumne/a pugui avançar a partir del seu nivell i tenir èxit en el seu aprenentatge. En aquest sentit, cada quadern de Lectogrup s'identifica amb un color determinat per tal de possibilitar agrupaments flexibles de diferents nivells sense que cap alumne/a se senti discriminat pel curs que indiqui el quadern.

És recomanable que es facin subgrups dels diferents nivells, sempre que sigui possible, per tenir menys alumnes en un mateix grup i poder arribar així a tots amb més facilitat. Per fer aquests agrupaments, és interessant que s'hi impliquin més mestres, a banda dels tutors.

Segons el nombre de mestres implicats, i atesa la verticalitat del projecte, és necessària la coordinació entre ells per fer servir el mateix criteri a l'hora de dur a terme les sessions de treball i l'avaluació. Els criteris que caldria aplicar són:

- ▶ Presentar als alumnes el treball que faran al llarg de cada bloc i explicar els objectius a què hauran d'arribar. Per situar i motivar l'alumnat, en la primera sessió de cada bloc cal explicar en què consisteix el treball que es farà.
- ▶ Fer evocar als alumnes els coneixements previs sobre la tipologia de text i l'ús que en fan ells i/o el seu entorn. Això lliga perfectament amb l'àrea de llengua, ja que els continguts treballats en aquesta matèria s'amplien i es consoliden mitjançant el treball amb els Lectogrupos.
- ▶ Deducir informació a partir dels indicis que ens proporcionen els textos (imatges, format, títols...).
- ▶ Analitzar els indicadors tipogràfics que presenti el text i formular hipòtesis.
- ▶ Fer una lectura interactiva. És recomanable fer diferents tipus de lectures del text escrit:
  - *Lectura per part del mestre o la mestra* i proposta d'interrogants que el lector es va fent per aportar un model a l'alumne/a de la manera com es llegeix i del procés intern que se segueix.
  - *Lectura silenciosa*, per concentrar tots els esforços en la comprensió i no pas en la descodificació.
  - *Lectura en veu alta*, per poder corregir i incidir en les dificultats de descodificació mecànica.

No cal seguir aquest mateix ordre, ni és necessari fer tots tres tipus de lectura a cada sessió de treball.

A mesura que es va fent la lectura es mantenen i es reformulen les hipòtesis plantejades prèviament i es van aclarint dubtes (lexicals, estructurals...). En aquest sentit, és important:

- ▶ Recapitular; això permet als alumnes extreure la idea global del text amb la intervenció del mestre mitjançant preguntes.
- ▶ Fer les activitats proposades; això permet als alumnes assimilar l'estratègia treballada en el bloc.

- Verbalitzar les solucions a les quals han arribat els alumnes i, sobretot, el camí que han seguit per arribar-hi. Això ajuda a treballar l'expressió oral. Es demana als alumnes que justifiquin oralment les seves respostes. Amb la verbalització es treballen també tot un seguit d'actituds —respectar l'opinió dels altres, el torn de paraula, etc.— i es practica el debat a classe.

Metodologia d'una sessió de treball

Els 7 blocs de treball —és a dir, un Llectogrup— es poden fer en un curs escolar si s'hi dedica una sessió setmanal d'una hora.

Un exemple de possible distribució anual per treballar cada quadern és aquest:

– Primera sessió: presentació	1 sessió
– Proves d'avaluació inicial i final (segons les proves que es passin)	4 sessions
– Sessions de treball i d'avaluació formativa (4 sessions per cada un dels 7 blocs)	28 sessions
– Al final del curs, sessió de comentari i valoració amb els alumnes	1 sessió
– 2 sessions per a situacions imprevistes (excursions, festes...)	2 sessions
TOTAL	36 sessions

El treball de cada hora setmanal o sessió es pot repartir, aproximadament, de la manera següent:

- Quinze o vint minuts per als exercicis de gimnàstica ocular de la sessió corresponent (en tots els grups menys el Llectogrup lila).
- Quaranta o quaranta-cinc minuts per a les estratègies de comprensió i les activitats d'agilitat visual de la sessió corresponent.

Com es treballen els exercicis de gimnàstica ocular?

Aquests exercicis estan seqüenciats i numerats segons les sessions de treball. El procés que cal seguir en la majoria de sessions de gimnàstica ocular és el següent:

- 1** En primer lloc, s'informa l'alumnat que aquesta activitat no puntua, és a dir, se'ls demana que siguin honestos, que no copiïn o que no alterin les ordres del mestre o la mestra. A continuació, el mestre o la mestra ensenya la primera làmina durant 8-10 segons, i els/les alumnes en reproduïen de manera literal el contingut (tant els elements com la seva disposició), sense tenir la làmina al davant, en el lloc corresponent de les graelles del seu quadern; se segueix el mateix procés fins a completar les làmines de cada sessió. En les primeres sessions, i per tal d'habituar els/les alumnes a la metodologia i donar-los confiança, es pot incrementar una mica el temps d'exposició de les làmines. El mestre o la mestra ha de supervisar que els alumnes omplin les graelles adequadament. Fins i tot es poden utilitzar en certs casos làmines de Llectogrups inferiors que siguin més

accessibles. El format de les làmines (DIN A4) i la mida dels elements mostrats estan pensats per detectar possibles deficiències de visió en l'alumnat i poder-les corregir. Tanmateix, en funció de l'aula, és possible retocar-los amb l'ajut de la fotocopiadora o bé amb el Word.

2 A continuació, el mestre o la mestra torna a mostrar les làmines i els/les alumnes s'autocorregeixen amb un retolador o corregeixen el company o la companya. Si l'espai de les graelles dels primers Lectogrups no és suficient (potser les graelles poden resultar massa petites per a l'escriptura dels alumnes) es poden ampliar o bé se'n poden fer de noves.

S'aconsella que en les primeres sessions del Lectogrup blau sigui el mestre o la mestra qui corregeixi la gimnàstica ocular. En els altres Lectogrups es recomana que l'adult revisi les correccions fetes pels alumnes.

3 Un cop acabats els exercicis de gimnàstica ocular de la sessió, els/les alumnes anoten en el full de control que hi ha al final del seu quadern el nombre d'encerts que han tingut. Així, al llarg del curs, es podrà anar observant l'evolució dins de cada bloc i es podrà anar constatant la progressió de l'alumne/a.

Els exercicis de gimnàstica ocular en què cal seguir un procediment diferent estan indicats, juntament amb la metodologia que cal seguir, en la graella de gradació de la gimnàstica ocular de les pàgines 17 i 18 d'aquesta guia didàctica i en els quaderns. (Trobareu les làmines de gimnàstica ocular en el CD que acompanya la guia, distribuïdes per Lectogrup i, en cada Lectogrup, per blocs de treball. Els documents d'aquest CD són en format pdf, fàcilment llegibles amb el programa Acrobat Reader.)

Com es treballen les estratègies de comprensió lectora?

En la primera sessió de treball de cada bloc és convenient conscienciar els/les alumnes dels objectius que es pretenen assolir en l'estratègia proposada en el bloc i estimular els coneixements previs sobre la tipologia de text i l'ús que se'n fa. És del tot recomanable treballar amb textos (notícies, titulars, etc.) i materials reals (guies telefòniques, diaris, etc.). En aquest sentit, és important tenir en compte el programa de llengua per tal de treure més profit a la tipologia textual treballada.

► Activitats prèvies orals:

Un cop contextualitzada la pàgina segons el tipus de text i les il·lustracions, s'inicia el procés així:

- Definir la finalitat i l'objectiu de la lectura.
- Anticipar-ne el contingut (a partir de títols, subtítols, imatges...).
- Activar coneixements previs.
- Utilitzar el context i altres indicadors.
- Formular preguntes, hipòtesis, anticipar continguts.
- Fer una lectura interactiva (mestre/a, companys).
- Construir progressivament el significat del text.
- Pensar, avaluar, criticar, formular preguntes mentre es llegeix.
- Verificar i reformular hipòtesis.
- Identificar i corregir els errors de lectura.
- Recapitular (els/les alumnes amb l'ajuda del mestre o la mestra).

► **Activitats escrites:**

En la primera i en la segona sessions de cada bloc es fa el treball oral i es verbalitza com es durà a terme el treball escrit.

En la tercera sessió de cada bloc l'alumne/a fa autònomament la tasca escrita, i al final de la sessió explica i contrasta el procés que ha seguit per dur-la a terme i les respostes que ha donat.

En tots els blocs aquest procés es repeteix. El que es pretén és que l'alumne/a guanyi en autonomia i que sàpiga com funcionen les activitats proposades. Això agilitarà les sessions.

Com es treballen les activitats d'agilitat visual?

Les activitats d'agilitat visual (atenció visual, memorització i cognició global) són molt variades; cada alumne pot seguir un procés diferent per resoldre-les. És important que els alumnes verbalitzin el procés que han seguit.

La sessió d'avaluació

L'alumne/a fa autònomament cada una de les sessions d'avaluació que tanquen cada bloc, en les quals ha d'aplicar tot el procés après en les sessions anteriors. No es farà cap verbalització grupal. El mestre o la mestra corregirà davant de l'alumne/a els exercicis i li farà preguntes per deduir les possibles dificultats que hagi tingut i el grau d'assoliment dels objectius que s'han fixat en la primera sessió.

En aquesta sessió d'avaluació no es treballa la gimnàstica ocular. Per tant, es disposa de més temps perquè els alumnes puguin, lliurement, llegir, mirar o remenar materials reals diversos (revistes juvenils, plànols, diaris, etc.).

Les estratègies de comprensió lectora

		LECTOGRUP				
		BLAU	GROC	VERD	VERMELL	LILA
Recompondre...	paraules	4	3			
	frases	5	1			
	textos			1 (text literari/poètic)	1 (text literari)	
Completar...	frases triant entre tres paraules	4				
	frases sense donar paraules	5				
	textos		3 (text epistolar)			
	frases mirant el model	2				
	còmics					6 (còmic)
Treballar títols i titulars...	triant el millor títol	2 (text instructiu)				
	posant títols a poemes	1 (text poètic)				
	escrivint contes a partir d'un títol	7 (text literari)				
	relacionant titulars amb notícies		2 (text informatiu)			
	posant titulars a notícies			2 (text informatiu)		
Activar coneixements a partir de cobertes de llibres		5				
Continuar...	historietes	6 (còmic)				
	frases en grup	7				
	contes		4 (text literari)			
	notícies i textos instructius			4 (text instructiu)	1 (text informatiu)	
Representar un text...	en vinyetes	3 (text literari)				
	en un mapa de conceptes		5 (text expositiu)	5 (text literari)	2 (text expositiu)	2 (text literari)
	en esquemes					2 (text literari)
	en un quadre comparatiu de doble entrada				5 (text expositiu)	1 (text expositiu)
Resumir...	subratllant les idees principals d'un text i escrivint-ne un resum		6 (text literari)			
	triant el millor resum			6 (text literari)		
	escrivint un resum jerarquitzat				6 (còmic)	4 (text expositiu)
Buscar informació en...	diaris			3 (text informatiu)	3 (text informatiu)	
	diccionaris			2 (text expositiu)		
	enciclopèdies					3 (text expositiu)
	la guia telefònica (pàgines blanques i pàgines grogues)				7 (text enumeratiu)	
	cartelleres, programacions de televisió, agendes culturals				4 (text enumeratiu)	
	revistes					5 (text informatiu)
	plànols, mapes i mapes de rutes					7
Fer inferències en textos						5 (text literari)
Fer pressuposicions en frases						3
Identificar i corregir incoherències			7 (còmic) 7 (frases)	7 (còmic) 7 (frases)		

(Els números fan referència als blocs on es treballen les estratègies de comprensió lectora corresponents.)

Les activitats d'agilitat visual

		LECTOGRUP			
		BLAU	GROC	VERD	VERMELL
Completar paraules...	que els falta una lletra	1			
	que els falten algunes lletres	3			
	tallades		1		
Recompondre paraules...	que tenen síl·labes desordenades		2		
	partides		3		
Percebre globalment frases i textos...	completant frases mirant un model		4		
	triant les paraules adequades per formar frases		3	6	
	reconstruint textos			3 / 6	3
Fer exercicis d'atenció amb lletres i números...	identificant paraules iguals	3			
	comptant paraules repetides	6			
	relacionant paraules iguals	2			
	identificant nombres dins d'un quadre	7			
	identificant lletres determinades en un text	1			
	trobant paraules en una sopa de lletres			1	1
	trobant elements repetits				6
Fer exercicis d'atenció en dibuixos...	diferenciant fons i figura	1			
	trobant diferències	2	3	1	
	resolent laberints	3 / 5	4		
	copiant figures seguint els punts	4	6		
	copiant dibuixos de creus	6	5		
	trobant dos dibuixos iguals				5
	buscant les parts d'un tot				7
Memoritzar...	paraules	1 / 2			
	dibuixos	4	2	5	4
	textos		1	4	
	frases	6			2
	ordenadament textos curts		7	7	

(Els números fan referència als blocs on es treballen les activitats d'agilitat visual corresponents.)

Els exercicis de gimnàstica ocular

LECTOGRUP	Lletres i nombres		Paraules monosil·làbiques		Sil·labes	Paraules polisil·làbiques		Elements combinats anteriors	Dibuixos (el mestre o la mestra assenyalen) ¹	Majúscules (el mestre o la mestra assenyalen) ²	Majúscules ombrejades (seguir consignes) ³	Paraules (l'alumne/a dibuixa; comprensió escrita) ⁴
	manuscrita	impresa	manuscrita	impresa	impresa	manuscrita	impresa					
BLAU	3	3	2	2	2 (directes)	2 paraules (de 2 sil·labes directes)		3 elements				
	3	3	3	3	3	3		3				
GROC	4				2-3 (directes i inverses)	2 paraules (de 2 sil·labes inverses i/o travades)		4 elements				
	6			3	6	3		3				
VERD	5				4 (inverses i travades)	3 paraules (de 3 sil·labes)			5 x 5	5 x 5	9 x 9 (amb graella)	3 paraules
	3				3	3			3	3	3	3
VERMELL	6				4 (inverses i travades)	3 paraules (de 3 sil·labes inverses i/o travades)			7 x 7	7 x 7	9 x 9	4 paraules
	3				3	3			3	3	3	3

¹, ², ³, i ⁴ Vegeu les instruccions a la pàgina següent.

Instruccions per treballar els exercicis de gimnàstica ocular

- 1** En aquestes làmines, el procés que se segueix és el següent:
1. El mestre o la mestra es pensa quatre dibuixos que no assenyalarà.
  2. El mestre o la mestra assenyala cada vegada tres dibuixos (excepte els que ha decidit no assenyalar). En les làmines del Lectogrup verd cal assenyalar tres dibuixos, i en les del Lectogrup vermell, quatre.
  3. Els/les alumnes van ratllant en la graella corresponent del seu quadern els dibuixos que el mestre o la mestra assenyala.
  4. Durant la correcció, l'alumne/a subratlla els errors que ha comès, és a dir, els dibuixos que ha ratllat i que no havia d'haver ratllat o els dibuixos que no ha ratllat i havia d'haver ratllat.
  5. L'alumne/a encercla en la graella de control del seu quadern els encerts, que es comptabilitzen fent 10 menys el nombre d'errors comesos.
- (En aquest bloc cal ampliar les làmines a DIN A3.)
- 2** En aquestes làmines, el procés que se segueix és el següent:
1. El mestre o la mestra assenyala cada vegada (fins a deu vegades) tres lletres de la làmina. El mestre o la mestra ha d'anotar en un full les lletres assenyalades per poder fer després la correcció.
  2. Els/les alumnes van anotant en la graella corresponent del seu quadern les lletres assenyalades cada vegada pel mestre o la mestra.
  3. El mestre o la mestra apunta a la pissarra les lletres corresponents a cada casella i els alumnes s'autocorregeixen.
- (En aquest bloc cal ampliar les làmines a DIN A3.)
- 3** En aquestes làmines, el procés que se segueix és el següent:
1. El mestre o la mestra dóna tres consignes diferents, una per a cada sessió. Per exemple:
    - En la primera sessió, la consigna pot ser: "Escriu la primera lletra de cada fila, la del mig i la del final començant per l'esquerra fins que arribis a omplir les nou caselles del full de respostes."
    - En la segona sessió, la consigna pot ser: "Escriu la primera lletra de cada fila, la del mig i la del final començant per la dreta fins que arribis a omplir les nou caselles del full de respostes."
    - En la tercera sessió, la consigna pot ser: "Escriu la segona lletra de cada fila, la quarta i la sisena començant per l'esquerra fins que arribis a omplir les nou caselles del full de respostes."
  2. Els/les alumnes aniran anotant en la graella corresponent del seu quadern les lletres indicades segons les consignes del mestre o la mestra. Sempre les escriuran d'esquerra a dreta en el full de respostes.
  3. El mestre o la mestra apunta a la pissarra les lletres correctes per a cada casella i els alumnes s'autocorregeixen.
- (En aquest bloc cal ampliar les làmines a DIN A3.)
- 4** En aquestes làmines, el procés que se segueix és el següent:
1. El mestre o la mestra mostra una a una les làmines als alumnes durant 8-10 segons, i aquests van dibuixant de manera molt senzilla, i en la mateixa posició, els objectes que designen les paraules de les làmines en la graella corresponent del seu quadern.

L'avaluació

Avaluació inicial per fer grups flexibles d'alumnes

Si el claustre de professors decideix fer agrupaments flexibles dels alumnes, caldria passar proves inicials de comprensió lectora, com per exemple les que trobareu en els llibres següents:

Català, G.; Català, M.; Molina, E.; Monclús, R. *Avaluació de la comprensió lectora. Proves ACL*. Núm. 104. Editorial Graó. Barcelona, 1998.

Català, G.; Català, M.; Molina, E.; Monclús, R. *Avaluació de la comprensió lectora*. Vol. I. Proves ACL. Cicle inicial de primària. Núm. 125. Editorial Graó. Barcelona, 2001.

Canals, R. *Proves psicopedagògiques d'aprenentatges instrumentals*. Editorial Onda.

L'avaluació inicial per fer agrupaments flexibles s'hauria de fer al final del curs anterior. La prova ha de correspondre al curs que l'alumne ha passat (un alumne de segon haurà de fer les proves de segon, etc.). Segons els resultats, es distribuirà els alumnes en els diferents Lectogrup. En un Lectogrup hi haurà alumnes de diferents nivells. Si els grups són molt nombrosos, seria bo fer subdivisions. Després del primer any d'haver format grups flexibles, no caldrà fer una prova específica per reagrupar els/les alumnes, perquè els resultats de l'avaluació final (consulteu l'apartat corresponent) seran suficients per situar els alumnes en un Lectogrup.

Avaluació inicial per a un Lectogrup format

Per conèixer el nivell de partida dels alumnes es poden fer unes proves d'avaluació. Aquestes proves correspondran al nivell que els alumnes cursaran aquell any escolar; per tant, els resultats obtinguts estaran per sota de la mitjana acceptable. Aquests resultats, comparats amb els resultats que s'obtinguin en l'avaluació final (consistent en les mateixes proves), ens permetran constatar el progrés individual de l'alumne/a.

Per avaluar la **comprensió lectora** es poden utilitzar proves estandarditzades, com les que es recullen en els llibres esmentats anteriorment.

Per avaluar l'**eficàcia lectora** (és a dir, la velocitat lectora i la comprensió lectora) us proposem, a tall d'exemple i tenint en compte que no es tracta de proves estandarditzades, les proves que trobareu en les pàgines 22-41 d'aquesta guia. Per calcular l'eficàcia lectora s'han d'aplicar les fórmules estàndard següents:

$$\text{velocitat} = \frac{\text{nombre de paraules del text} \times 60}{\text{temps que ha trigat l'alumne/a en segons}}$$

$$\text{comprensió} = \frac{P \times 100}{\text{nombre de preguntes}} \quad P = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{\text{alternatives de cada pregunta} - 1}$$

$$\text{eficàcia} = \frac{\text{velocitat} \times \text{comprensió}}{100}$$

Si s'utilitzen els textos d'exemple donats, cal tenir en compte els barems que s'adjunten en les graelles de registre de resultats de les pàgines 42-46 d'aquesta guia didàctica.

Si s'opta per fer aquestes proves, convé seguir els passos següents (tant al principi del curs com al final):

- 1 Es facilita a l'alumne la lectura corresponent.
- 2 La velocitat s'ha de controlar en lectura silenciosa. L'alumne/a comença a llegir en el moment que el mestre o la mestra posa en marxa el cronòmetre; el mestre o la mestra para el cronòmetre en el moment que l'alumne/a li indica que ha acabat la lectura.
- 3 És convenient que la consigna sigui la mateixa per a tots els alumnes. Aquesta podria ser: "Llegeix aquest text en silenci tan de pressa com puguis. Tingues en compte que després hauràs de contestar unes preguntes i no tindràs la lectura al davant."
- 4 Es recull el full de la lectura i es facilita a l'alumne el full que conté les preguntes. Per contestar-les, no es fixa cap límit de temps.
- 5 Es corregeixen les proves (segons el solucionari adjunt) i s'apliquen els barems que es recullen en els fulls de registre de les pàgines 42-46 per obtenir l'eficàcia lectora.

SOLUCIONARI CORRECTOR									
LECTOGRUP BLAU		LECTOGRUP GROC		LECTOGRUP VERD		LECTOGRUP VERMELL		LECTOGRUP LILA	
Exemple 1	Exemple 2	Exemple 1	Exemple 2	Exemple 1	Exemple 2	Exemple 1	Exemple 2	Exemple 1	Exemple 2
1-C	1-B	1-B	1-D	1-A	1-C	1-D	1-A	1-D	1-D
2-C	2-C	2-B	2-C	2-B	2-D	2-E	2-C	2-C	2-B
3-D	3-B	3-C	3-A	3-E	3-A	3-A	3-B	3-B	3-A
4-A	4-A	4-D	4-B	4-D	4-D	4-B	4-B	4-E	4-C

Avaluació formativa

A mesura que es van desenvolupant les sessions de cada bloc (**sessions 1, 2 i 3**), el mestre o la mestra fa un comentari en grup o individualment sobre les dificultats o els dubtes que els/les alumnes poden tenir.

La darrera sessió de cada bloc de treball (**sessió d'avaluació**) sempre es fa individualment i serveix perquè el mestre o la mestra pugui veure el grau d'assoliment dels objectius fixats i pugui fer un comentari específic a cada alumne/a sobre el seu progrés personal.

Aquest seguiment es registra en les graelles del **Full de seguiment** a mesura que es van fent els diferents blocs. Trobareu aquestes graelles a les pàgines 47-51 d'aquesta guia.

El registre de les sessions de gimnàstica ocular pot servir per detectar possibles problemes de visió dels alumnes.

Avaluació final

El recull fet al llarg del curs en el Full de seguiment dóna una visió vertical de l'assoliment de totes les estratègies de comprensió lectora i les activitats d'agilitat visual.

Per avaluar els/les alumnes al final de curs, es tornen a passar les mateixes proves d'avaluació utilitzades en l'avaluació inicial i es constata el progrés personal que ha fet cada un/a.

Els resultats obtinguts en les estratègies de comprensió lectora, en les activitats d'agilitat visual, en els exercicis de gimnàstica ocular i en les proves específiques es comenten als alumnes de manera personal.

A les pàgines 52-56 trobareu uns **Fulls de valoració** individual per a cada Lectogrup on podeu fer constar per escrit els resultats obtinguts per cada alumne/a.

És convenient que els/les alumnes facin una valoració qualitativa oral de com ha anat el curs i que expressin el grau de satisfacció personal del treball fet i dels resultats obtinguts.

Si l'escola vol constatar quina és l'evolució global de cada Lectogrup, pot fer una mitjana dels resultats obtinguts per cada grup. Aquestes mitjanes es poden calcular cada any, la qual cosa servirà per comparar els progressos fets al llarg dels anys (adjuntem un quadre d'exemple). Això es pot fer amb els resultats de comprensió, eficàcia o de tots dos aspectes, segons les proves que s'hagin passat.

Curs 20 __ - 20 __	Proves de...		
	Mitjana avaluació inicial	Mijana avaluació final	Diferència (mitjana)
LECTOGRUP			
Blau			
Groc			
Verd			
Vermell			
Lila			
Mitjana global			

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup blau

En Nico mira el cel per la finestra
mentre l'àvia li prepara el berenar.
Té molta gana
i la panxa li fa sorollets.

En Nico veu núvols blancs
i s'imagina que són de nata.
Després veu núvols grisos
i s'imagina que són llamina-
dures de carbó ensucrat.

L'àvia li porta el berenar:
xocolata desfeta amb melindros.

Sió Riba, *En Nico i els núvols*.
Editorial La Galera (adaptació).

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup blau

1. **Qui hi ha a la casa?**
  - A. En Nico i la seva mare.
  - B. Una mare i un fill.
  - C. En Nico i la seva àvia.
  - D. En Nico i la seva tieta.

2. **Quina hora deu ser?**
  - A. Les vuit del matí.
  - B. La una del migdia.
  - C. Les cinc de la tarda.
  - D. Les vuit del vespre.

3. **Quin temps fa?**
  - A. El cel està serè.
  - B. Plou a bots i barrals.
  - C. S'està fent de nit.
  - D. Està ennuvolat.

4. **Com és en Nico?**
  - A. Llaminer.
  - B. Xerraire.
  - C. Mogut.
  - D. Gandul.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup blau

Acabo d'estrenar un raspall de dents.
L'altre raspall, el meu vell amic Pal Blau,
s'estava quedant calb. Pobre!
El meu pare m'ha dit
que el llençi a les escombraries.

És clar que jo no llenço un amic
a les escombraries.
Guardaré el meu amic Pal Blau
al calaix dels secrets
de la meua tauleta de nit.
Encara que ja no serveixi
ni per raspallar les dents de llet.

Patxi Lent (adaptació).

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup blau

1. Qui explica aquesta història?
  - A. Un senyor de 38 anys.
  - B. Un nen de 8 anys.
  - C. Un jove de 18 anys.
  - D. Un vell de 78 anys.

2. Com titularies aquesta història?
  - A. El calaix dels meus secrets.
  - B. Em rento les dents.
  - C. Pal blau.
  - D. El meu pare s'està quedant call.

3. Quants raspalls de dents té el protagonista?
  - A. Un.
  - B. Dos.
  - C. Tres.
  - D. Quatre.

4. Per què el protagonista guarda el vell raspall de dents?
  - A. Perquè és el seu amic.
  - B. Perquè ho guarda tot.
  - C. Perquè el vol regalar al seu pare.
  - D. Per fer-lo servir quan se'n vagi de viatge.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup groc

En Martí és un gran corredor.

Al matí es pentina i es vesteix corrents.

Corre pel carrer per no fer tard a l'escola.

Fa la feina molt de pressa

per poder sortir a jugar.

Al pati fa carreres i salts,

i al menjador sempre s'acaba la sopa el primer.

A la tarda torna ràpid a casa

per berenar i mirar els dibuixos.

Però quan la nit arriba i es fica al llit

ja no corre fins... l'endemà!

Mercè Anguera, *Corredisses*.
Editorial La Galera (adaptació).

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup groc

1. Quina edat deu tenir en Martí?

- A 40 anys.
- B 8 anys.
- C 18 anys.
- D 3 mesos.
- E 80 anys.

2. Per què corre sempre?

- A Perquè vol competir.
- B Perquè li agrada anar de pressa.
- C Perquè és tranquil.
- D Perquè té unes vambes noves.
- E Perquè l'esperen.

3. On dina en Martí?

- A A casa seva.
- B A casa d'un amic.
- C A l'escola.
- D Amb la iaia.
- E Al restaurant.

4. Per què no corre a la nit?

- A Perquè la mare li ho prohibeix.
- B Perquè no s'ha tret les vambes.
- C Perquè ja ha arribat el primer.
- D Perquè està cansat.
- E Perquè mira la televisió.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup groc

Després d'uns mesos de treball i esforç,
ho he aconseguit:
he volat amb la meva hèlix de pedal.
M'ha costat una mica trobar el lloc
més adequat per enlairar-me.
Havia de ser un lloc alt i espaiós.
Abans d'enlairar-se, el més important
és ajustar-se bé el cinturó,
no fos cas que es descordés a l'aire.
Fer funcionar l'hèlix és molt senzill.
Pedalo amb totes les meves forces per aconseguir
que l'hèlix comenci a girar i m'alci de terra.
Aleshores n'hi ha prou de mantenir el ritme,
però això sí, un ritme bastant ràpid.

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup groc

1. Qui és el protagonista d'aquesta història?

- A Un meteoròleg.
- B Un pilot.
- C Un escriptor.
- D Un inventor.

2. Amb què ha volat el protagonista?

- A Amb un avió.
- B Amb un helicòpter.
- C Amb una hèlix de pedal.
- D Amb una avioneta.

3. A què ha d'estar acostumat el protagonista per fer volar la seva màquina?

- A A fer exercici.
- B A pensar molt.
- C A acceptar que les coses surtin malament.
- D A treballar a l'aire lliure.

4. Quin és el lloc més adequat per enlairar-se?

- A Una pista d'aterratge.
- B Un lloc alt i espaiós.
- C Un lloc pla.
- D Una plataforma per a helicòpters.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup verd

Els meus pares tenen un veritable problema amb mi: no vull menjar! Però no sé per quina raó el problema és seu i no meu.

Els ho solucionen de moltes maneres:

Quan toca menjar peix, el pare es disfressa de pirata i la mare de princesa raptada.

Aleshores el rescat consisteix que jo em menjo el lluç que el pare porta penjat del ganxo.

El pitjor són les verdures, totes són verdes i avorrides i per això es dediquen a pintar-les de molts colors.

La fruita ofereix moltes possibilitats: una partida de bitlles amb síndries i peres, una pista de patinatge amb pells de plàtan...

Carles Cano, *No vull menjar*.
Tàndem Edicions (adaptació).

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup verd

1. Quin problema tenen els pares de la història amb el seu fill?

- A Que no li agraden tots els aliments.
- B Que no pot menjar.
- C Que té un problema a la boca.
- D Que li agrada menjar-s'ho tot.
- E Que menja entre els àpats.

2. Quins aliments surten a la lectura?

- A La verdura, la carn i el peix.
- B La fruita, la verdura i el peix.
- C Les llenties, el peix i la fruita.
- D El plàtan, el peix i la verdura.
- E Els cigrons, el peix i la verdura.

3. De quina manera li fan menjar peix?

- A Pinten el peix de colors.
- B Fan una partida de bitlles.
- C Preparen una pista de patinatge.
- D Pengen el peix d'un clau.
- E Es disfressen i fan teatre.

4. Què li pot passar al protagonista si no menja de tot?

- A Tant és, no és un problema.
- B Estarà més content si menja el que vol.
- C Li creixeran més unes parts del cos que altres.
- D Agafarà malalties i no creixerà bé.
- E Res, pairà millor el poc que mengi.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup verd

Durant el curs vaig tenir un company que es deia Dani,
i ens vam fer bons amics.

Un dia em va convidar a dinar a casa seva.

Vam menjar “cocido madrileño”,
i vaig aconseguir buidar el plat amb cert esforç.

En acabar, la seva mare va començar
a abocar cigrons i més cigrons al meu plat.

No sé com ho vaig fer, però em vaig acabar
tot aquell Everest de cigrons.

De postres em vaig haver de menjar un flam,
més o menys com el Teide.

Però el pitjor moment va venir després, a classe.

De sobte vaig començar a sentir
un dolor molt intens a l'abdomen.

En Dani em va dir que m'agafés la cintura
amb les dues mans i que fes pressió,
i després que tirés el cos tan endavant com pogués.

Se'm va escapar un pet,
llarg i sorollós com una traca de fira.

A. Gómez Cerdá, *A través del cristal empañado*.
Editorial Edebé (adaptació).

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup verd

1. Per què al protagonista li costava buidar els plats?

- A Perquè no tenia gana.
- B Perquè no li agradava el dinar.
- C Perquè li posaven molt de menjar.
- D Perquè no es trobava bé.

2. Què li va passar al protagonista quan era a classe després de dinar?

- A Estava marejat.
- B Tenia molta son.
- C Li feien mal els engonals.
- D Tenia mal de panxa.

3. Què li va recomanar el seu amic per calmar el dolor?

- A Que s'agafés la cintura i que tirés el cos endavant.
- B Que mogués la cintura.
- C Que s'estirés on pogués.
- D Que anés al lavabo.

4. Què se li va escapar al protagonista?

- A Una onada de vent.
- B Una traca de fira.
- C Un petard.
- D Una ventositat.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup vermell

A la Seu d'Urgell, a l'hivern, quan glaçava de nit, fèiem “relliscadors”. El relliscador era com una minúscula pista de gel que fabricàvem aixafant i fregant la neu amb els peus.

Jo era un bon constructor de relliscadors, però un mal patinador.

Sabia escollir els llocs millors per construir-los, obtenia una qualitat de gel uniforme i molt llisquent.

Un dijous al matí, quan els sis nois patinadors de la colla fèiem una demostració de força i equilibri, van venir tres noies molt decidides.

Una d'elles, la Neus, es va llançar damunt del relliscador i va avançar amb la cabellera ondulant al vent a gran velocitat.

Tots estàvem impressionats.

Pep Albanell, *El relliscador*,
dins *Superè*. Enciclopèdia Catalana (adaptació).

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup vermell

1. Com eren els relliscadors que fabricaven a la Seu d'Urgell?

- A Com un estadi de futbol.
- B Com un pèsol diminut.
- C Com un caminet de bosc.
- D Com una pista de gel en petit.
- E Com una carretera llarga.

2. Com ha de ser un bon relliscador?

- A De gel llisquent i desfet.
- B De gel tou i flexible.
- C De gel ben aixafat i fi.
- D Llarg i estret.
- E De gel uniforme i llisquent.

3. Quants nois i noies feien una demostració de relliscadors aquell dijous?

- A Nou.
- B Sis.
- C Vuit.
- D Tres.
- E Cinc.

4. Per què creus que estaven impressionats els nois?

- A Perquè la Neus queia de cul cada dos per tres.
- B Perquè la Neus baixava de pressa.
- C Perquè la Neus era molt elegant.
- D Perquè la Neus baixava fent ondulacions.
- E Perquè la Neus es va llançar damunt del relliscador.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup vermell

Rentar el Dentetes no costava gaire,
perquè els cocodrils s'estimen molt l'aigua.
El nostre s'hi passava totes les hores que podia,
però rentar-li les dents era gairebé impossible.

La mare ens havia explicat que calia fer-li
una bona neteja de boca,
almenys un cop per setmana.

Vam comprar un raspall de sabates,
d'aquelles que tenen els pèls durs,
i un tub de pasta de dents amb molt de fluor.

Quan el Dentetes ens va veure
amb aquell estri pelut a la mà,
va tancar la boca com si fos una caixa forta.

Un dia, la Joana va trobar la solució.
Era un remei una mica cruel,
però tot abans que agafés un mal de queixal.

Vam comprar una bosseta amb pólvores que
feien esternudar. Els hi vam fer ensumar.

Quan va obrir la boca per esternudar,
vam aprofitar per fregar-li les dents.

Jaume Cela, *Una troballa sorprenent*,
Editorial La Galera (adaptació).

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup vermell

1. Quin animal tenen els protagonistes com a mascota?

- A Un amfibi.
- B Un mamífer.
- C Una au.
- D Un rèptil.

2. Per què fan servir un raspall de sabates?

- A Perquè després el poden utilitzar per netejar-se les sabates.
- B Perquè són uns exagerats; amb un raspall de dents extrafort ja n'hi hauria prou.
- C Perquè l'animal és adult i té moltes dents dures i grosses.
- D Perquè amb els animals salvatges tot és diferent.

3. Per què les pólvores per esternudar eren un mètode cruel?

- A Perquè pegar és una crueltat.
- B Perquè provoquen malestar.
- C Perquè moltes de les idees dels nens són cruels.
- D No ho sé, perquè no fan mal a les dents.

4. Com creus que és la casa dels protagonistes?

- A Un pis amb piscina comunitària.
- B Una casa amb jardí, piscina i bassa.
- C Com la caseta del vigilant del zoo.
- D Un àtic amb una gran banyera.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup lila

La Núria havia aconseguit atrapar
un tros de mar. Mentre els pares es banyaven,
ella s'havia estirat damunt d'una roca
i quan aquell esquitx de mar s'hi va apropar
el va saber agafar d'una revolada
i el va posar dins d'una ampolla
que tenia preparada.

El mar presoner feia força contra la gàbia.
La Núria se'l mirava amb uns ulls de sucre.

A la nit, quan la Núria va sentir
que els pares roncaven, va agafar l'ampolla,
va destapar-la i va abocar el mar
dins l'habitació.

El mar va començar a anar amunt i avall:
donava cops contra tot el que trobava.
La Núria es va despullar i,
un cop vençut el primer fred,
va començar a jugar amb aquell tros de mar.

Quan el rellotge va tocar tres campanades,
la Núria va recollir tot el mar
i el va posar altra vegada dins l'ampolla.

Jaume Cela, "Una cacera singular",
dins *Cavall Fort* (adaptació).

Exemple 1 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup lila

1. Com atrapa la Núria un tros de mar?

- A Amb unes xarxes.
- B Perseguint les onades.
- C Collint aigua amb les mans.
- D Posant aigua dins un recipient.
- E Posant aigua en una bossa de plàstic.

2. Què vol dir en el text l'expressió "mirar amb ulls de sucre"?

- A Mirar embadalit.
- B Mirar adormit.
- C Mirar dolçament.
- D Mirar estranyament.
- E Mirar amb els ulls en blanc.

3. Per què tenia fred la Núria?

- A Perquè era de nit.
- B Perquè es va treure la roba.
- C Perquè era l'hivern.
- D Perquè es va ficar a l'ampolla.
- E Perquè passava corrent d'aire.

4. A quina hora va deixar de jugar amb el mar, la Núria?

- A A les 11 del matí.
- B A les 3 de la tarda.
- C A les 11 de la nit.
- D A mitjanit.
- E A les 3 de la matinada.

Temps de la lectura en segons =

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup lila

A les onze la família Otis es va retirar a descansar,
i al cap de mitja hora els llums s'havien apagat.
Poc després, el senyor Otis es va despertar
a causa d'un soroll estrany al passadís.
Era com si el soroll de dos objectes de metall
que xoquessin s'acostés.
Es va llevar de cop, es va posar les sabatilles,
va agafar un flascó del seu necesser
i va obrir la porta.

A la pàl·lida llum de la lluna
va veure davant seu un vell d'aspecte terrible.
Tenia els ulls vermells com brases enceses;
el seu cabell llarg i gris
li queia com si fos filferro embullat;
la seva roba era bruta i desfilada,
i dels canells i els turmells penjaven
argolles i cadenes rovellades.

—Estimat senyor meu —li va dir el senyor Otis—,
li prego que greixi aquestes cadenes.
Li he portat un flascó de lubricant.

El fantasma de Canterville va fugir,
irritat davant la tranquil·litat d'aquell home,
emetent udols i projectant una llum verdosa.

Oscar Wilde, *L'hora dels fantasmes* (adaptació).

Exemple 2 de prova d'eficàcia lectora per a l'avaluació del Lectogrup lila

1. Per què va agafar el senyor Otis un flascó del seu necesser?

- A Perquè era una llanterna.
- B Per mullar el fantasma.
- C Per tirar-lo al cap del fantasma.
- D Per greixar els metalls sorollosos.

2. Per què els ulls del fantasma eren com brases enceses?

- A Perquè en sortia foc.
- B Perquè eren vermellosos.
- C Perquè eren calents.
- D Perquè hi tenia brases.

3. Per què va fugir el fantasma?

- A Perquè estava enfadat.
- B Perquè el senyor Otis li feia por.
- C Perquè no volia un lubricant.
- D Perquè es feia de dia.

4. Per què s'havia sentit insultat el fantasma?

- A Perquè el senyor Otis tenia por.
- B Perquè el senyor Otis li havia parlat de mala manera.
- C Perquè el senyor Otis no li tenia por.
- D Perquè el senyor Otis dormia a casa seva.

Temps de la lectura en segons =

Registre dels resultats de les proves inicial i final del Lectogrup blau

Grup de procedència	Alumnes		Velocitat ⁽¹⁾		Comprensió ⁽²⁾		Eficàcia lectora ⁽³⁾
			Temps	Velocitat	Encerts	Errorrs	
		inicial					
		final					
		Mitjana de la classe					

Barems específics per als textos dels exemples 1 i 2

Exemple 1:

$$(1) \text{ velocitat} = \frac{\text{nombre de paraules del text} \times 60}{\text{temps que ha trigat l'alumne/a en segons}} = \frac{59 \times 60}{\text{segons}} = \frac{3.540}{\text{segons}}$$

Exemple 2:

$$\frac{72 \times 60}{\text{segons}} = \frac{4.320}{\text{segons}}$$

$$(2) \text{ comprensió} = \frac{P \times 100}{\text{nombre de preguntes}} = \frac{P \times 100}{4}$$

$$P = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{\text{alternatives de cada pregunta} - 1} = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{3}$$

$$(3) \text{ eficàcia lectora} = \frac{\text{velocitat} \times \text{comprensió}}{100}$$

(2) Càlcul de la comprensió

Encerts	Errorrs	P	Comprensió
4	0	4	100
3	1	2,67	66,75
2	2	1,33	33,25
1	3	0	25
0	4	-1,33	-33,25

Registre dels resultats de les proves inicial i final del Lectogrup groc

Grup de procedència	Alumnes		Velocitat ⁽¹⁾		Comprensió ⁽²⁾		Eficàcia lectora ⁽³⁾
			Temps	Velocitat	Encerts	Error	
		inicial					
		final					
		Mitjana de la classe					

Barems específics per als textos dels exemples 1 i 2

Exemple 1:

$$(1) \text{ velocitat} = \frac{\text{nombre de paraules del text} \times 60}{\text{temps que ha trigat l'alumne/a en segons}} = \frac{80 \times 60}{\text{segons}} = \frac{4.800}{\text{segons}}$$

Exemple 2:

$$\frac{104 \times 60}{\text{segons}} = \frac{6.240}{\text{segons}}$$

$$(2) \text{ comprensió} = \frac{P \times 100}{\text{nombre de preguntes}} = \frac{P \times 100}{4}$$

$$P = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{\text{alternatives de cada pregunta} - 1} = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{4}$$

$$(3) \text{ eficàcia lectora} = \frac{\text{velocitat} \times \text{comprensió}}{100}$$

(2) Càlcul de la comprensió

Encerts	Error	P	Comprensió
4	0	4	100
3	1	2,75	68,75
2	2	1,5	37,5
1	3	0,25	6,25
0	4	-1	-25

Registre dels resultats de les proves inicial i final del Lectogrup verd

Grup de procedència	Alumnes		Velocitat ⁽¹⁾		Comprensió ⁽²⁾		Eficàcia lectora ⁽³⁾
			Temps	Velocitat	Encerts	Error	
		inicial					
		final					
		Mitjana de la classe					

Barems específics per als textos dels exemples 1 i 2

Exemple 1:

$$(1) \text{ velocitat} = \frac{\text{nombre de paraules del text} \times 60}{\text{temps que ha trigat l'alumne/a en segons}} = \frac{106 \times 60}{\text{segons}} = \frac{\mathbf{6.360}}{\mathbf{\text{segons}}}$$

Exemple 2:

$$\frac{150 \times 60}{\text{segons}} = \frac{\mathbf{9.000}}{\mathbf{\text{segons}}}$$

$$(2) \text{ comprensió} = \frac{P \times 100}{\text{nombre de preguntes}} = \frac{P \times 100}{4}$$

$$P = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{\text{alternatives de cada pregunta} - 1} = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{4}$$

$$(3) \text{ eficàcia lectora} = \frac{\text{velocitat} \times \text{comprensió}}{100}$$

(2) Càlcul de la comprensió

Encerts	Error	P	Comprensió
4	0	4	100
3	1	2,75	68,75
2	2	1,5	37,5
1	3	0,25	6,25
0	4	-1	-25

Registre dels resultats de les proves inicial i final del Lectogrup vermell

Grup de procedència	Alumnes		Velocitat ⁽¹⁾		Comprensió ⁽²⁾		Eficàcia lectora ⁽³⁾
			Temps	Velocitat	Encerts	Error	
		inicial					
		final					
		Mitjana de la classe					

Barems específics per als textos dels exemples 1 i 2

(1) **velocitat** = $\frac{\text{nombre de paraules del text} \times 60}{\text{temps que ha trigat l'alumne/a en segons}} = \frac{112 \times 60}{\text{segons}} = \frac{\mathbf{6.720}}{\mathbf{segons}}$

Exemple 1:

Exemple 2:

$\frac{149 \times 60}{\text{segons}} = \frac{\mathbf{8.940}}{\mathbf{segons}}$

(2) **comprensió** = $\frac{P \times 100}{\text{nombre de preguntes}} = \frac{P \times 100}{4}$

(2) Càlcul de la comprensió

$P = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{\text{alternatives de cada pregunta} - 1} = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{4}$

Encerts	Error	P	Comprensió
4	0	4	100
3	1	2,75	68,75
2	2	1,5	37,5
1	3	0,25	6,25
0	4	-1	-25

(3) **eficàcia lectora** = $\frac{\text{velocitat} \times \text{comprensió}}{100}$

Registre dels resultats de les proves inicial i final del Lectogrup lila

Grup de procedència	Alumnes		Velocitat ⁽¹⁾		Comprensió ⁽²⁾		Eficàcia lectora ⁽³⁾
			Temps	Velocitat	Encerts	Errorrs	
		inicial					
		final					
		Mitjana de la classe					

Barems específics per als textos dels exemples 1 i 2

Exemple 1:

$$(1) \text{ velocitat} = \frac{\text{nombre de paraules del text} \times 60}{\text{temps que ha trigat l'alumne/a en segons}} = \frac{155 \times 60}{\text{segons}} = \frac{\mathbf{9.300}}{\mathbf{\text{segons}}}$$

Exemple 2:

$$\frac{170 \times 60}{\text{segons}} = \frac{\mathbf{10.200}}{\mathbf{\text{segons}}}$$

$$(2) \text{ comprensió} = \frac{P \times 100}{\text{nombre de preguntes}} = \frac{P \times 100}{4}$$

$$P = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{\text{alternatives de cada pregunta} - 1} = \text{encerts} - \frac{\text{errors}}{4}$$

$$(3) \text{ eficàcia lectora} = \frac{\text{velocitat} \times \text{comprensió}}{100}$$

(2) Càlcul de la comprensió

Encerts	Errorrs	P	Comprensió
4	0	4	100
3	1	2,75	68,75
2	2	1,5	37,5
1	3	0,25	6,25
0	4	-1	-25

Full de seguiment del Llectogrup blau

Full de seguiment del Llectogrup blau														
ESTRATÈGIES DE COMPRESIÓ LECTORA														
Bloc														
1	Posar títols a poemes													
2	Triar el millor títol													
2	Completar frases mirant el model													
3	Representar un text en vinyetes													
4	Recompondre paraules													
4	Completar frases triant entre tres paraules													
5	Recompondre frases													
5	Completar frases													
5	Activar coneixements a partir de cobertes de llibres													
6	Continuar històries													
7	Escriure contes a partir d'un títol													
7	Escriure frases en grup													
ACTIVITATS D'AGILITAT VISUAL														
Bloc														
1	Completar paraules que els falta una lletra													
1	Identificar lletres en un text													
1	Memoritzar tres paraules													
1	Diferenciar fons i figura													
2	Relacionar paraules iguals en llistes diferents													
2	Memoritzar quatre paraules													
2	Buscar diferències en dos dibuixos													
3	Completar paraules que els manquen algunes lletres													
3	Identificar paraules iguals													
3	Resoldre laberints													
4	Memoritzar dibuixos													
4	Copiar figures seguint els puntets													
5	Resoldre laberints													
6	Comptar paraules repetides													
6	Memoritzar frases curtes													
6	Copiar dibuixos de creus													
7	Identificar nombres dins d'un quadre													
ACTITUDES														
	Mostrar interès per la lectura													
	Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits													
	Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre													
	Participar activament en tasques de preparació i comentari de text													

Full de seguiment del Lectogrup verd

Bloc											
ESTRATÈGIES DE COMPRESIÓ LECTORA											
1	Recompondre textos										
2	Posar titulars a notícies										
2	Buscar informació en els diccionaris										
3	Buscar informació en els diaris										
4	Continuar textos instructius										
5	Representar textos literaris en un mapa de conceptes										
6	Triar el millor resum										
7	Identificar i corregir incoherències en un còmic										
7	Identificar i corregir incoherències en frases										
Bloc											
ACTIVITATS D'AGILITAT VISUAL											
1	Buscar diferències										
1	Localitzar paraules en una sopa de lletres										
3	Reconstruir textos										
4	Memoritzar textos										
5	Memoritzar dibuixos										
6	Triar les paraules adequades per formar frases amb sentit										
6	Triar les paraules adequades en un text										
7	Memoritzar ordenadament textos curts										
ACTITUDS											
Mostrar interès per la lectura dels textos											
Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits											
Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre											
Participar activament en tasques de preparació i comentari de text											

Full de valoració del Lectogrup blau

L'alumne/a ..... ha format part del Lectogrup blau durant el curs escolar ..... i ha treballat els següents objectius:

ESTRATÈGIES DE COMPRENSIÓ LECTORA

- Posar títols a poemes
- Triar el millor títol
- Completar frases mirant el model
- Representar un text en vinyetes
- Recompondre paraules
- Completar frases triant entre tres paraules
- Recompondre frases
- Completar frases
- Activar coneixements a partir de cobertes de llibres
- Continuar historietes
- Escriure contes a partir d'un títol
- Escriure frases en grup

ACTIVITATS D'AGILITAT VISUAL

- Completar paraules que els falta una lletra
- Identificar lletres en un text
- Memoritzar tres paraules
- Diferenciar fons i figura
- Relacionar paraules iguals en llistes diferents
- Memoritzar quatre paraules
- Buscar diferències en dos dibuixos
- Completar paraules que els manquen algunes lletres
- Identificar paraules iguals
- Resoldre laberints
- Memoritzar dibuixos
- Copiar figures seguint els puntets
- Comptar paraules repetides
- Memoritzar frases curtes
- Copiar dibuixos de creus
- Identificar nombres dins d'un quadre

EXERCICIS DE GIMNÀSTICA OCULAR

- Millorar l'atenció visual i la mobilitat ocular

ACTITUDS

- Mostrar interès per la lectura dels textos
- Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits
- Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre
- Participar activament en tasques de preparació i comentari de text

La valoració global de l'alumne/a és:

Atentament, el/la mestre/a del grup

Full de valoració del Lectogrup groc

L'alumne/a ..... ha format part del Lectogrup groc durant el curs escolar ..... i ha treballat els següents objectius:

ESTRATÈGIES DE COMPRESIÓ LECTORA

- Recompondre frases
- Relacionar titulars amb notícies
- Completar textos amb petites informacions
- Recompondre paraules
- Continuar contes
- Representar un text en un mapa de conceptes
- Subratllar les idees principals d'un text i escriure'n un resum
- Identificar i corregir incoherències en còmics
- Identificar i corregir incoherències en frases

ACTIVITATS D'AGILITAT VISUAL

- Memoritzar textos
- Completar paraules
- Memoritzar dibuixos
- Ordenar les síl·labes d'una paraula
- Buscar diferències
- Relacionar les parts d'una paraula
- Triar les paraules adequades per formar frases
- Completar frases
- Resoldre laberints
- Copiar dibuixos de creus
- Fer figures seguint els punts
- Memoritzar ordenadament textos

EXERCICIS DE GIMNÀSTICA OCULAR

- Millorar l'atenció visual i la mobilitat ocular

ACTITUDS

- Mostrar interès per la lectura dels textos
- Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits
- Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre
- Participar activament en tasques de preparació i comentari de text

La valoració global de l'alumne/a és:

Atentament, el/la mestre/a del grup

Full de valoració del Lectogrup verd

L'alumne/a ..... ha format part del Lectogrup verd durant el curs escolar ..... i ha treballat els següents objectius:

ESTRATÈGIES DE COMPRENSIÓ LECTORA

- Recompondre textos
- Posar titulars a notícies
- Buscar informació en els diccionaris
- Buscar informació en els diaris
- Continuar textos instructius
- Representar textos literaris en un mapa de conceptes
- Triar el millor resum
- Identificar i corregir incoherències en un còmic
- Identificar i corregir incoherències en frases

ACTIVITATS D'AGILITAT VISUAL

- Buscar diferències
- Localitzar paraules en una sopa de lletres
- Reconstruir textos
- Memoritzar textos
- Memoritzar dibuixos
- Triar les paraules adequades per formar frases amb sentit
- Triar les paraules adequades en un text
- Memoritzar ordenadament textos curts

EXERCICIS DE GIMNÀSTICA OCULAR

- Millorar l'atenció visual i la mobilitat ocular

ACTITUDS

- Mostrar interès per la lectura dels textos
- Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits
- Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre
- Participar activament en tasques de preparació i comentari de text

La valoració global de l'alumne/a és:

Atentament, el/la mestre/a del grup

Full de valoració del Lectogrup vermell

L'alumne/a ..... ha format part del Lectogrup vermell durant el curs escolar ..... i ha treballat els següents objectius:

ESTRATÈGIES DE COMPRESIÓ LECTORA

- Recompondre textos
- Continuar notícies
- Representar un text en un mapa de conceptes
- Buscar informació en els diaris
- Buscar informació en cartelleres, programacions...
- Representar un text en un quadre comparatiu de doble entrada
- Escriure un resum jerarquitzat
- Buscar informació en la guia telefònica (pàgines blanques i pàgines grogues)

ACTIVITATS D'AGILITAT VISUAL

- Buscar paraules en una sopa de lletres
- Memoritzar frases
- Reconstruir les paraules d'un text
- Memoritzar dibuixos
- Trobar dos dibuixos iguals
- Trobar elements repetits en uns quadres
- Buscar les parts d'un tot

EXERCICIS DE GIMNÀSTICA OCULAR

- Millorar l'atenció visual i la mobilitat ocular

ACTITUDS

- Mostrar interès per la lectura dels textos
- Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits
- Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre
- Participar activament en tasques de preparació i comentari de text

La valoració global de l'alumne/a és:

Atentament, el/la mestre/a del grup

Full de valoració del Lectogrup lila

L'alumne/a ..... ha format part del Lectogrup lila durant el curs escolar ..... i ha treballat els següents objectius:

ESTRATÈGIES DE COMPRESIÓ LECTORA

- Representar textos en quadres comparatius de doble entrada
- Representar textos en esquemes i mapes de conceptes
- Buscar informació en enciclopèdies
- Fer pressuposicions en frases
- Elaborar resums jerarquitcats
- Buscar informació en revistes
- Fer inferències en textos
- Completar un còmic
- Buscar informació en plànols, mapes i mapes de rutes

ACTITUDS

- Mostrar interès per la lectura dels textos
- Tenir una actitud crítica davant dels missatges escrits
- Estar atent, concentrat, en silenci i en ordre
- Participar activament en tasques de preparació i comentari de text

La valoració global de l'alumne/a és:

Atentament, el/la mestre/a del grup